

TEABEPAKETT VEDAJATELE

1. OSA: EESi tutvustus

Mis on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem?

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem on automaatne infotehnoloogia (IT) süsteem, mida kasutatakse selleks, et registreerida lühiajalise viibimise eesmärgil reisivaid kolmandate riikide kodanikke iga kord, kui nad ületavad mingi EESi kasutava Euroopa riigi* välispiiri.

Nad registreeritakse vaatamata sellele, kas neilt nõutakse lühiajalist viisat või mitte, välja arvatud erandjuhtudel. Süsteemis registreeritakse ka sisenemiskeelud.

EES muudab piirikontrolli protseduurid automaatseks, mis lihtsustab EESi kasutavatesse Euroopa riikidesse reisimist.

**EESi kasutavad Euroopa riigid on:*

Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Island, Itaalia, Kreeka, Leedu, Liechtenstein, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi ja Ungari.

#TravelToEurope

Miks võeti kasutusele riigist lahkumise ja riiki sisenemise süsteem?

See süsteem on kehtestatud selleks, et piiriületust moderniseerida, muuta piirikontroll reisijatele lihtsaks, turvaliseks ja tõhusamaks ning tõsta kogu Euroopa turvalisust.

EES võimaldab

- » ajakohastada ja täiustada piirihaldust turvaliste ning usaldusväärsete elektrooniliste andmete abil ja võimaldada automatiseerimist piiridel;
- » parandada automatiseeritud piirikontrollide abil reisijate kogemust ja vähendada järk-järgult ooteaegu;
- » ennetada ebaseaduslikku sisseännet, tuvastades viibimisaja ületajad ning pakkudes usaldusväärseid andmeid sisenemiste, väljumiste ja sisenemiskeeldude kohta;
- » tugevdada Schengeni ala sisejulgeolekut, ennetades biomeetriliste andmete abil identiteedi- ja dokumendipettust ning toetades õiguskaitseasutusi terrorismi ja muude raskete kuritegude ennetamisel, avastamisel ning uurimisel.

Millal ja kuidas võetakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem kasutusele?

EES alustab tegevust **12. oktoobril 2025**. EES võetakse välispiiridel järk-järgult kasutusele kuni 9. aprillini 2026. Sellel ajavahemikul ei pruugita reisijate isikuandmeid kõigis piiriületuskohtades koguda. Alates 10. aprillist 2026 toimib EES täielikult.

2. OSA: mõju vedajatele

Mis mõju on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendamisel vedajatele ja mis kohustused sellega kaasnevad?

EESI kasutuselevõtmisel ja Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 26 kohaste kohustuste täitmiseks peavad vedajad lisaks kontrollimisele, et reisijal on vajalik viisa, tegema järgmist:

- » **registreerima end** Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ameti (eu-LISA) juures;
- » **kasutama vedaja liidest**, et kontrollida enne väljumist, kas reisimiseks viisat vajavad kolmandate riikide kodanikud pole ära kasutanud lubatud sisenemiste arvu. Selle kasutamine on vabatahtlik ajavahemikul 12. jaanuarist kuni 9. aprillini 2026 ja pärast seda kohustuslik;
- » **jätkama passitemplite kontrollimist kuni 6. oktoobrini 2026**.

Miks peavad vedajad end registreerima?

Vedajad peavad registreerima end eu-LISA juures, et nad saaksid juurdepääsu nõutavale vedaja liidesele ja saaksid täita oma õiguslikke kohustusi (mis on sätestatud Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklis 26 ja määruse (EL) 2017/2226 artikli 13 lõikes 3).

Kuidas saavad vedajad end registreerida?

Vedajad peavad enda registreerimiseks täitma registreerimisvormi ja saatma selle aadressil: carriers_onboarding@eulisa.europa.eu

Registreerimisvormi ja lisateavet registreerimise kohta leiate siit eu-LISA vedajate tööühma veebilehel: <https://www.eulisa.europa.eu/activities/carriers>

Konkreetsete küsimuste või registreerimisel tekkinud probleemide korral saatke e-kiri ülalpool märgitud aadressile.

Kust saavad vedajad lisateavet?

Konkreetselt vedajatele mõeldud lisateavet leiate [eu-LISA veebisaidi vedajatele mõeldud osast](#) või [vedajate korduma kippuvate küsimuste veebilehelt \(europa.eu\)](#).

Küsimuste otse esitamiseks saate kasutada ka e-posti aadressi EULISA-CARRIERS@eulisa.europa.eu

3. OSA: vedajate teavitustegevus

Kuidas peaksid vedajad teavitama reisijaid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemist?

Soovitame vedajatel teavitada reisijaid EESist hetkel kasutatavate teadete kaudu, nagu e-kirjad lennuteabega, teie veebisaidid või reisile registreerimise meeldetuletused. Edukat teavitustegevust COVID-19 reisi piirangute ja sellega seotud kohustuste kohta võib kasutada näitena sellest, kuidas EESi kohta teavet jagada.

Et jõuda võimalikult paljude reisijateni, võite te soovi korral EESi käsitlevad teabematerjalid välja printida või panna need välja oma info- või sõlmpunktides.

Milliseid andmeid reisijatelt kogutakse?

Et aidata reisijatel mõista, kuidas süsteem toimib ja milliseid andmeid kogutakse, tuleks neile selgitada järgnevat:

- » EES on piirihalduse automaatne IT-süsteem;
- » EESis registreeritakse lühiajalise viibimise (kuni 90 päeva 180-päevase perioodi jooksul) eesmärgil seda süsteemi kasutavate Euroopa riikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike reisidokumentide andmed, samuti sisenemise ja väljumise koht ja aeg ning sisenemiskeelud;
- » üks kord registreeritakse nelja sõrme sõrmejäljed ja näokujutis;
- » ajavahemikul 12. oktoobrist 2025 kuni 9. aprillini 2026 ei pruugita reisijate andmeid aga EESi järgjärgulise kasutuselevõtu tõttu kohe kõigis piiripunktides koguda.

Võite suunata oma reisijad EESi veebisaidile <https://travel-europe.europa.eu>, kus on kogu neile vajalik teave ja ka kontaktandmed täiendavate küsimuste jaoks.

Millised õigused on reisijatel seoses nende andmetega?

Reisijate andmed kogutakse ja salvestatakse täielikult kooskõlas ELi andmekaitse eeskirjade ja õigustega.

Reisijatel on muu hulgas õigus taotleda juurdepääsu enda kohta käivatele andmetele või nende parandamist.

Reisijate õiguste või andmekaitsega seotud küsimustes leiate teavet EESi veebisaidilt <https://travel-europe.europa.eu/ees/data-held-by-ees>.

4. OSA: materjalid ja ajakava

Kuidas EESist teavitatakse?

Reisijatele mõeldud plakatid ja teabelehed, mis sisaldavad põhiteavet EESI kohta, on saadaval erinevates keeltes veebis vaatamiseks ja allalaadimiseks.

Digiversioone saab lisada reisi kohta saadetavale teabele.

Kõik materjalide digiversioonid on prinditavad, et saaksite soovi korral neid otse reisijatele jagada või panna need välja lähtevärvates ja registreerimislaudades.

Kust neid materjale leida?

Kõik teavitusematerjalid on lihtsalt kättesaadavad spetsiaalses vedajatele loodud teabematerjalide hoidlas: <https://ec.europa.eu/assets/home/EES-information-campaign-materials/index.html>

Kõik materjalid, sealhulgas tõlgitud versioonid 24 ELi ametlikku keelde ning araabia, hiina, jaapani ja türgi keelde, laaditakse veebihoidlasse, et teavitada võimalikult paljusid reisijaid EESist.

Millal tuleks reisijaid teavitada?

Teave riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kohta peaks olema laialdaselt kättesaadav enne selle kasutusele võtmist, et teavitada reisijaid nende peatsetest kohustustest ja õigustest. Lisaks on pärast EESI kasutusele võtmist oluline jätkata selle teabe edastamist reisijatele enne reisi.

